Կյանքին համընթաց

Համագումարի նախօրեին բացված ցուցահանդեսներում կան առավելապես երիտասարդ նկարիչների վերջին երեք տարում ստեղծած մի շարք կտավներ:

Մենք սովոր ենք, որ դրանք տեղ են գտել մեր ավագ ընկերների, կերպարվեստի վարպետների գործերի կողքին:

Վերջին տարիներին ասպարեզ են մտել մի խումբ երիտասարդ նկարիչներ, որոնք ջանք չեն խնայում կատարելագործել իրենց արվեստը, գտնել արտահայտչականության նոր, առաջավոր ձևեր: Նման օրինակներ են մեզ տալիս ռեսպուբլիկայի ճանաչված վարպետները, որոնց թիվը քիչ չէ:

Խորապես համոզված եմ, որ համագումարը երիտասարդներիս առջև նոր ուղի կբացի՝ ստեղծագործական ճիշտ ուղի, կնշի այն ամենը, որը պետք է հանդիսանա մեր հետագա աշխատանքի հիմնաքարը:

Իմ կարծիքով համագումարը ամբողջ սրությամբ կբարձրացնի արդիականության, կոմունիզմի կառուցող մարդու կերպարի ստեղծման հարցերը: Չէ՞ որ արվեստի ուժը ժամանակի հետ համընթաց քայլելու մեջ է:

Ռ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Վիեննայում կայացած 7-րդ համաշխարհային երիտասարդական ֆեստիվալի խուրեստ

ՆՈՐ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՆԱԽՕՐԵԻՆ

Հայաստանի կերպարվեստագետների առաջիկա համագումարի նախօրեին խմբագրությունը դիմեց մի խումբ նկարիչների, քանդակագործների, խնդրելով պատմել իրենց անելիքների, ստեղծագործական մտահղացումների մասին:

Ստորև տպագրում ենք այդ նյութերից մի քանիսը:

ՎԵՀ ԳԱՂԱՓԱՐ, ՊՐՈՖԵՍԻՈՆԱԼ ՎԱՐՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

Նկարչի տանը բացված «Պաշտպանության դիրքերում» և «Մեր ժամանակակիցը» երկու ցուցահանդեսները, անշուշտ, կերպարվեստի տեսական և գործնական խնդիրների առումով, առատ նյութ են տալու այն մեծ խոսակցությանը, որն, անկասկած, տեղի է ունենալու Հայաստանի կերպարվեստագետների համագումարում։

Կան ակնառու նվաճումներ։

Ստեղծագործորեն հասակ են առել և աճել մեր միջին սերնդի արվեստագետները։ Յուրաքանչյուր նոր ցուցահանդեսում մենք հանդիպում ենք երիտասարդ, շնորհալի արվեստագետների նոր անունների և հրճվում նրանց հետաքրքիր ու ինքնատիպ գործերով։ Հաջողություններ կան պրոֆեսիոնալ մակարդակը բարձրացնելու առումով, մեր կյանքի բազմազան երևույթները բանաստեղծական ներշնչանքով, հուզական ու ճշմարտացի պատկերելու ուղղությամբ։

Սակայն մեզանում դեռ բավարար չափով երևան չեն գալիս մեր մեծ առօրյային համահնչյուն մոնումենտալ խոշոր գործեր։ Ցանկալի էր, որ արվեստագետը այդպիսի երկը իմաստավորած լիներ բարձր գաղափարով և որ այն կատարված լիներ գեղարվեստական արտահայտիչ, ներդաշնակ և արդիական ձևերով։ Իսկ այդպիսի գործերի ստեղծման համար, առաջին հերթին, անհրաժեշտ է պրոֆեսիոնալ վարպետություն։ Ցավոք, պետք է ասել, որ դեռևս կան արվեստագետներ, որոնք խոր չըմբռնելով այդ մեծ խնդիրների նշանակությունը, մոռանալով բովանդակության և ձևի միասնության անքակտելիությունը, «նորարարության» պիտակի տակ զբաղվում են տարիներ առաջ բազմիցս կրկնված ու արդեն դատված գեղարվեստական ձևերի «գյուտարարությամբ»։ Ինքնանպատակ ու անպտուղ այդ որոնումների պատճառով նրանք կորցնում են իրենց ստեղծագործական լավագույն տարիները։

Ստեղծագործական հարուստ պրակտիկայից հետ է մնացել նաև, դժբախտաբար, մեր տեսական միտքը։ Այսօր նա առաջատար այն ուժը չէ, որ կարողանա ճիշտ կողմնորոշումով ցույց տալ մեր կերպարվեստի զարգացման հետագա ուղին և երևան բերել այդ առաջընթացը արգելակող բացասական երևույթները։

Ես վստահ եմ, որ համագումարում մեր կերպարվեստի կենսական բազմաթիվ հարցեր կգտնեն իրենց լուծումը։

Ի սրտե ցանկանում եմ բոլոր արվեստագետներին ստեղծագործական նորանոր հաջողություններ։

ԱՐԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
ՍՍՌՄ ժողովրդական նկարիչ, ՍՍՌՄ գեղարվեստի ակադեմիայի իսկական անդամ

ԽՈՍԵԼ ՄԱՐԴՈՒ ՀԵՏ

Համագումարներում սովորաբար հանրագումարի է բերվում կատարվածը: Լավ կլիներ, եթե ավելի շատ խոսվեր չարածի և անելիքների մասին: Դա ավելի մեծ արժեք կունենա:

Իմ ցանկությունն է, որ գալիք տարիներին աշխատանքով ու պայքարով լեցուն լինենք, որ ցուցասրահների պատերից կախված նկարները խոսեն մարդկանց հետ մարդու և նրա աշխատանքի, երջանկության և զգացմունքների մասին:

Այժմ ես աշխատում եմ Շոլոխովի «Մարդու ճակատագիրը» պատմվածքի նկարազարդման վրա: Վերնագիրն արդեն շատ բան է ասում:

Իմ արվեստի ճամփան միշտ լինելու է մարդկանց ճակատագրի հետ կապված ամեն բան:

ԳՐ. ԽԱՆՋՅԱՆ
ՍՍՌՄ գեղարվեստի ակադեմիայի թղթակից-անդամ

ՀԱՐՑԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՔՆՆԱՐԿՎԵԼՈՒ ԵՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐՈՒՄ

Հայաստանի նկարիչների միության առաջիկա համագումարի նախօրեին մեծ է և ուրախալի հայկական սովետական կերպարվեստի հետագա զարգացման նպատակի նկատմամբ հասարակայնության աճող հետաքրքրությունը:

Մեր ցուցահանդեսների մասին եղած սուր ստեղծագործական վեճերից կարելի է հանգել մի այլ ուրախալի փաստի. այն է, որ իրենք՝ նկարիչները սկսել են ավելի հարցախույզ վերաբերմունք ունենալ իրենց ստեղծագործությունների նկատմամբ, որ նրանք չեն սահմանափակվում միայն պրակտիկ հարցերով, այլ շոշափում են նաև տեսական խնդիրներ:

Տեսական գլխավոր պրոբլեմներից մեկը հանդիսանում է յուրաքանչյուր արվեստի տեսակի, մասնավորապես կերպարվեստի լեզվի առանձնահատկության պրոբլեմը, քանի որ այդ առանձնահատկության մեջ է դիտողի վրա գեղարվեստական ստեղծագործության ներգործության ուժն ու հզորությունը:

Ոչ պակաս կարևոր են արդիականությունը բովանդակող ձևի հարցերը, առանց որոնց անհնար է արվեստի մեջ վերամարմնավորել որևէ բարձր գաղափար:

Կերպարվեստի գործիչների պատասխանատու ու պատվավոր խնդիրը մեր օրերում դիտողի գեղագիտական մակարդակի բարձրացման հարցն է: Մենք շատ աշխատանք ունենք այդ բնագավառում:

Այդ բոլոր հարցերը զբաղեցնում են թե՛ հասարակայնությանը և թե՛ կերպարվեստի գործիչներին: Այս հարցերն էլ քննարկվելու են մեր համագումարում:

ՀՈՎՀ. ԶԱՐԴԱՐՅԱՆ
ռեսպուբլիկայի ժողովրդական նկարիչ

Կյանքին համընթաց

Համագումարի նախօրեին բացված ցուցահանդեսում կան սովետահայ երիտասարդ նկարիչների վերջին երեք տարում ստեղծած մի շարք կտավներ:

Մենք ուրախ ենք, որ դրանք տեղ են գտել մեր ավագ ընկերների, կերպարվեստի վարպետների գործերի կողքին:

Վերջին տարիներին ասպարեզ են մտել մի խումբ երիտասարդ նկարիչներ, որոնք ջանք չեն խնայում կատարելագործել իրենց արվեստը, գտնել արտահայտչականության նոր, առաջավոր ձևեր: Նման օրինակներ են մեզ տալիս ռեսպուբլիկայի ճանաչված վարպետները, որոնց թիվը քիչ չէ:

Խորապես համոզված եմ, որ համագումարը երիտասարդներիս առջև նոր ուղի կբացի՝ ստեղծագործական ճիշտ ուղի, կնշի այն ամենը, որը պետք է հանդիսանա մեր հետագա աշխատանքի հիմնաքարը:

Իմ կարծիքով համագումարը ամբողջ սրությամբ կբարձրացնի արդիականության, կոմունիզմ կառուցող մարդու վառ պատկերման հարցերը: Չէ՞ որ արվեստի ուժը ժամանակի հետ համընթաց քայլելու մեջ է:

Ռ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Վիեննայում կայացած 7-րդ համաշխարհային երիտասարդական ֆեստիվալի լաուրեատ

ՆՈՐ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

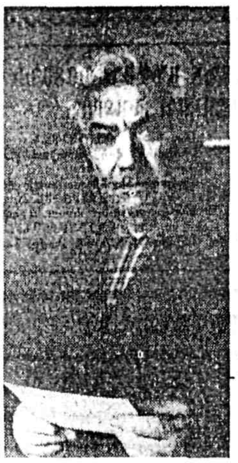

Կուզենայի, որ Հայաստանի նկարիչների այս համագումարը մանրամասն վերլուծեր անցած ստեղծագործական ուղին և տար նոր որոնումների հեռանկարներ։ Այն պետք է նպաստի, որ մեր վարպետները ստեղծեն խոշոր կտավներ։ Խոշոր, ոչ թե չափերով, այլ մտքով, բովանդակությամբ։

Մենք պետք է ստեղծենք այնպիսի կտավներ, որոնց հանդեպ ոչ մի դիտող չկարողանա անտարբեր մնալ։ Այդ կտավները կուզենայի, որ հուզեն, ոգևորեն, ուրախություն պատճառեն դիտողին։ Դրանք այնպիսի գործեր պետք է լինեն, որ ապրեն մեր ժողովրդի մեջ, դառնան բոլորին սիրելի։

Համագումարը պետք է նպաստի, որ մեր կերպարվեստից հավետ վերանան գորշ, անդեմ, անիմաստ, կյանքից ու ժողովրդից կտրված գործերը։

Մ. ԱԲԵՂՅԱՆ
ռեսպուբլիկայի ժողովրդական

ԽՈՐ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Մեծահույս եմ, որ Հայաստանի կերպարվեստագետների այս համագումարը իր լուրջ խոսքը կասի արվեստասեր հասարակայնությանը հուզող բազմաթիվ հարցերի մասին:

Այն, անշո՛ւշտ, վճռական դեր կխաղա դոգմատիզմի մնացուկների վերացման գործում, կնպաստի, որ գեղարվեստական ձևը միշտ բարձր բովանդակություն ունենա:

Համագումարը կնպաստի բոլոր ստեղծագործական անհատականությունների ավելի վառ դրսևորմանը, խթան կհանդիսանա ժողովրդի գեղարվեստական հակումները բավարարող լիարժեք գործերի ստեղծման համար:

Դ. ԶՈՒԲԱՐՅԱՆ
արվեստի վաստակավոր գործիչ